

GAZETA PODHAŁA^{z.d}

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM PODHAŁA, SPISZA I ORAWY.

Rok II

Nowy Targ, dnia 30 czerwca 1937 r.

Nr 11

Na falach Dunajca przez Pieniny.

Kto nie widział Pieni — ten nie zna Polski.

Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich na rzece Dunajcu, z prezesem p. inż. Stanisławem Smółskim, podjęło w bież. roku bardzo intensywną pracę nad należytym uregulowaniem komunikacji wodnej w Pieninach, podporządkowując jednej organizacji zawodowej, tj. wymienionemu Stowarzyszeniu, wszystkich flisaków pienińskich i dba o należyte zawodowe przygotowanie kandydatów na flisaków.

Pieniny jako jeden z najpiękniejszych terenów turystycznych Europy, zwiedzane są corocznie nie tylko przez dziesiątki tysięcy turystów polskich, lecz również przez bardzo wielu gości zagranicznych, a prawdziwe ich piękno poznaje się dopiero wtedy, gdy się odbędzie podróż drogą wodną ze Sromowiec Niżnych do Krościenka po Dunajcu.

Szum wody Dunajca, śpiew ptaków w lasach pienińskich, spokój i powaga wysokich skał tworzą całość uroku tej okolicy.

Pieniny posiadają znaczenie nie tylko lokalne, jak sezonowe zarobki miejscowych flisaków, lecz także wybitnie państwowe, dlatego niezależnie od celowego i racjonalnego połowu ryb i kwestii Parku Narodowego, obecny prezes Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich przy życzliwej współpracy P. Starosty pow. Głuta, zajął się uregulowaniem komunikacji wodnej w Pieninach.

W dniu 22 maja br. odbył się pierwszy ogólny

przegląd wszystkich łodzi flisackich w Czorsztynie i Sromowcach Niżnych, dokonany przez komisję kontrolną, złożoną z ośmiu osób z prezesem p. inż. St. Smółskim na czele, przy udziale delegata Starostwa nowotarskiego p. mgra Michała Korczyńskiego. Do

Członkowie Pol. Stow. Flisaków Pienińskich. W środku (z odkrytą głową) prezes Stow. p. inż. Stan. Smółski.

Fot mgr M. Korczyński

komisji wchodzili: pp. inż. St. Smółski, prezes, Kotarba Fr. vprezes, Borzęcki Józef ze Sromowiec N., Jańczy Jan z Czorsztyna, Jańczy Jan ze Sromowiec N., Kotarba Fr. z Krościenka i Majerczyk Antoni ze Szczawnicy.

Po dokonanej kontroli łodzi odbył się w tym sa-

mym dniu w Czorsztynie na Dunajcu poraz pierwszy egzamin kandydatów na flisaków, którzy ukończyli trzechletni okres nauki w tym zawodzie. Do przewozu osób po Dunajcu potrzeba prócz znajomości terenu przede wszystkim głębokiej umiejętności zawodowej, dlatego bezpieczeństwo życia ogółu turystów wymaga poddawaniu stosownym egzaminom kandydatów

Egzamin kandydatów na flisaków w Czorsztynie, obok mostu na Kapuśnicy.
Z lewej strony wiceprezes p. Fr. Kołodziejski.
Fot. mgr M. Korczyński.

na flisaków. Kandydaci na flisaków w czasie tegorocznego egzaminu poddani byli nie tylko teoretycznym, lecz również praktycznym ćwiczeniom na całej trasie wodnej od Czorsztyna do Krościenka. Ogólny wynik egzaminu był dobry.

Należy zaznaczyć, że komunikacja wodna wymaga większej umiejętności zawodowej, niż komunikacja lądowa, dlatego organizacja powyższego zadania powinna stać na wysokości swego zadania i wymaga życzliwej współpracy czynników społecznych i państwowych.

Zakopane ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Drugą rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego uczciło Zakopane — „Czynem Obywatelskim“ w postaci rozpoczęcia budowy boiska lekkoatletycznego.

Inicjatywę do tego dał Zarząd Miejski z burmistrzem inż. Eugeniuszem Zaczynskim, który w tym celu zwołał posiedzenie licznych przedstawicieli tuł. organizacyj społecznych o charakterze W.F. i P.W., oraz klubów sportowych. Na posiedzeniu tym wybrano Komitet Budowy Boiska Sportowego w składzie prezesów wszystkich organizacji sportowych W.F. i P.W., który to Komitet zwrócił się z prośbą i apelem do Rady Miejskiej o oddanie w użytkowanie parcel położonych przy ul. Władysława Orkana między Szkołą na Wilczniku i „Sokołem“. Tak Zarząd Miejski, jak i Rada Miejska jednogłośnie prośbę załatwiły przychylnie, a zapoczątkowanie budowy boiska nastąpiło w dniu 12 maja tj. w drugą rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego.

Po nabożeństwie i zaciągnięciu warty honorowej przed popiersiem Wskrzesiciela Polski organizacje i oddziały P. W. udały się pochodem na Wilcznik, by dokonać symbolicznego rozpoczęcia robót przy budowie boiska. Do ustawionych organizacji i oddziałów P. W. przemówił burmistrz inż. Zaczynski uzasadniając konieczność powstania tego boiska, którego zadaniem będzie podniesienie sprawności fizycznej społeczeństwa dla celów obrony granic i niepodległości Ojczyzny.

Następnie odczytał p. burmistrz akt erekcyjny następującej treści:

„Akt erekcyjny, mocą którego niżej podpisane związki, zrzeszenia i organizacje, istniejące na terenie Zakopanego stwierdzają, że w drugą rocznicę śmierci Wskrzesiciela Polski Józefa Piłsudskiego, rozpoczęły pracę, by wysiłkiem i trudem swych członków przemienić ten szmat ziemi w boisko sportowe dla sportowania zdrowia, tężyzny i mocy Narodu“.

Następnie akty, podpisane licznymi nazwiskami, oraz odpis uchwały Rady Miejskiej, odstępującej terenów pod boisko, umieszczono w blaszanej puszcze i zakopano w centralnym punkcie przyszłego boiska — na wieczną rzecz pamiątkę.

Po dokonaniu tego aktu burmistrz p. inż. Zaczynski załadował i wywiózł na teren pierwszą taczkę ziemi, a za jego przykładem uczynili to samo prezesi i członkowie zebranych na Wilczniku organizacji.

W ten sposób — ku uczczeniu pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — rozpoczęto pracę, która ma wypełnić w urzędzeniach Zakopanego poważną lukę, jaką był dotychczas brak odpowiedniego boiska lekkoatletycznego.

Karol Kuśniewski.

Wydział Pow. do Rolników w powiecie nowotarskim.

Pięknie zapowiadają się urodzaje w bieżącym roku, ale... jedna chwila i chmura gradowa z najpiękniejszego pola może zrobić pustkę. Wtedy narzeka rolnik, prosi o pomoc, czasem ją otrzyma, ale nie pomyśli, aby na przyszłość zabezpieczyć się przed stratą. Po to przecież ludzie wymyślili wzajemne ubezpieczenie, by płacąc niewielką składkę mogli otrzymać w chwili nieszczęścia odszkodowanie.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przystępuje wzorem lat poprzednich do ubezpieczenia pól rolnych od gradobicia stosując jak najdogodniejszą taryfę opłat. Stosowane będą dwa systemy ubezpieczenia — system jednostkowy i system zbiorowy. System zbiorowy szczególnie jest korzystny dla drobnych rolników, w którym uwzględniono daleko idące rabaty.

Ubezpieczenia zbiorowe będą przyjmowane w przypadkach, gdy z jednej miejscowości (wsi, przy-

siółka) zgłosi swe plony do ubezpieczenia conajmniej 5 gospodarzy.

Każdemu ubezpieczającemu plony od gradobicia zostanie doręczony druk (zawiadomienie o szkodzie), ogólne warunki i statut.

Przy sporządzaniu wniosków pobierana będzie na miejscu przypadająca za ubezpieczone plony składka. W wyjątkowych wypadkach część składki może być pokryta weksłami (przy ubezpieczeniach zbiorowych) żyrowanymi przez daną grupę osób.

Ubezpieczenia (sporządzanie wniosków) na terenie powiatu Nowotarskiego przeprowadzać będzie agencja P. Z. U. W. w Rabce ul. Garncarska 55 tel. 327 w ten sposób, że po otrzymaniu zgłoszenia pewnej ilości rolników, przybędzie do gminy-gromady — przedstawiciel P. Z. U. W. i na miejscu sporządzi wnioski, oraz udzieli osobiście dalszych wyjaśnień.

Niechże zatem pp. Sołtysi i organizacje rolnicze zachęcą rolników w swych gromadach, czy organizacjach do skorzystania z dogodnych warunków ubezpieczenia.

Pomoc przy klęskach gradowych uzależniam od tego, czy rolnik myśląc przede wszystkim o sobie, zrobił to, co powinien sam zrobić t. zn. czy wykzystał tanie ubezpieczenie.

M. Głut

Przew. Wydz. Pow.

Mydło, oraz kawa i herbata potaniały.

Jak zapowiadaliśmy, Komisja Kontroli Cen bada ceny artykułów powszechnego użytku, stara się dotrzeć do właściwej przyczyny wyższości cen i ustala cennik na najczęściej używane gatunki towarów przez szeroki ogół społeczeństwa. W związku z tym Min.

Przemysłu i Handlu w drodze porozumienia z Cent. Zw. Przemysłu Mydlarskiego dokonało obniżki cen mydła do prania najwięcej używanych gatunków od 10 do 15%. Cennik obowiązuje od początku bież. miesiąca i przewiduje trojaki gatunek mydła do prania: do pierwszego należą tzw. mydła markowe bez opakowania, do których między innymi należą z marką „Jeleń—Schicht“, „Rewolwer—Majde“, „Kołontaj z pralką“, „Czwiklicer“, „Rajskie“ itd. Drugi gatunek mydła jest ciemniejszy, na ogół nie firmowany. Trzeci gatunek stanowią mydła do prania niebieskie, tzw. marmurkowe. Ceny tych gatunków mydła ustalono następująco: I gatunek 1,50 zł za kg, II gat. 1,25 zł za 1 kg, III gat. 1 zł za 1 kg. Oprócz tych gatunków istnieje jeszcze mydło markowe oznaczone jako gatunek „extra“, oraz mydła w opakowaniu, które jako mydła luksusowe nie zostały objęte obniżką cen, podobnie jak mydła toaletowe.

Podane ceny mydła do prania są detaliczne i żadnemu sklepikarzowi nie wolno więcej pobierać od ustalonej ceny przez Ministerstwo. Przy tej obniżce mało zarabiający robotnik i biedny rolnik prędzej będą mogli nabyć najniezbędniejszego artykułu, potrzebnego dla zdrowia i utrzymania czystości w domu.

Obok tego w zakresie artykułów kolonialnych Min. Przemysłu i Handlu w porozumieniu ze Zrzeszeniem Importerów Kawy i Herbaty ustaliło od dnia 1 maja br. dla całego kraju następujące ceny detaliczne: kaszy gatunków Rio 7, Victoria 7 wzgl. gatunków równorzędnych na 6,10 zł za 1 kg, herbaty gatunków Sumatra, Ceylon, oraz gatunków i mieszanek odpowiadających jakością tym gatunkom na 16 zł za 1 kg.

Poza tym Zrzeszenie na żądanie Ministerstwa

Jan Galdyn.

Wspomnienia z okazji dziesięcioletniej pracy T-wa Przyjaciół Bukowiny Tatrzańskiej.

Wyniki pracy Tow. Przyjaciół Bukowiny
w ubiegłym dziesięcioleciu.

III.

Z jakim entuzjazmem zapisywali się do T.P.B. pierwsi członkowie założyciele, z takim entuzjazmem zabrał się do pracy i Komitet organizacyjny. W Warszawie zaraz po powrocie z Bukowiny w r. 1925 zbiera się Komitet celem zrehabilitowania i zalegalizowania statutu Towarzystwa. Statut ten zostaje zatwierdzony przez Minist. Spr. Wewn. dnia 3 lipca 1926 r. Jest to data powstania Towarzystwa. Pierwotna nazwa T-wa brzmiała: Towarzystwo Przyjaciół Bukowiny nad rzeką Białką. Pierwsze statutowe walne zgromadzenie członków zostało zwołane w Bukowinie dnia 9 sierpnia 1926 r.

Zebraniu temu przewodniczący inż. Dominik Kibortt, sekretarzuje prof. Wacław Kochański. Wybrany na tym zgromadzeniu pierwszy Zarząd T-wa ukonstytuował się następująco: prezes: dr Teodor Łapiński Warszawa, wiceprezes: Jan Galdyn Warszawa, sekretarz: Franciszek Ćwizewicz Bukowina, zast. sekr.: Jan Brzeziński Warszawa, skarbnik: Zofia Siwicka Warszawa, czł. Zarz.: Gustaw Doborzyński Warszawa, Inż. Jan Dudziak Poznań, Tytus Piller Jasło, Albin Pietruszka Kraków.

Już na tym pierwszym zgromadzeniu uchwalono zasadnicze postulaty niezbędne dla dalszego rozwoju Bukowiny, i tak: sprawę zniżek kolejowych, poczty, lekarza, apteki, planu regulacyjnego, a szczególnie drogi Poronin-Bukowina, którą w tym roku właśnie, za rządów wójta Stanisława Kuchty rozpoczęto budować od Bukowiny wzdłuż, zamiast okropnej przez „Kiry“. Poruszono też sprawę podniesienia Bukowiny do rzędu uzdrowisk polskich.

Górale bukowińscy, uzyskawszy w ten sposób

zobowiązało się wprowadzić w razie możliwości na rynek wewnętrzny tańszy gatunek kawy tak zw. „popularnej” w cenie detalicznej, nie przekraczającej 6,10 zł za 1 kg, oraz utrzymać jako obowiązujące obecne ceny detaliczne kawy i herbaty gatunków lepszych, jak również nie pogorszyć jakości żadnego z gatunków kawy i herbaty. Kupcy-detaliści nie mogą pobierać wyższych cen od podanych wyżej, gdyż ze sprzedaży kawy mają zysk brutto nie przekraczający 10% ceny detalicznej, z herbaty 12,5% ceny detalicznej.

Oprócz tego Zrzeszenie zobowiązało się nie sprzedawać towaru tym detalistom, którzy nie podporządkują się ustalonym cenom, jak również skreślić z listy Cent. Komisji Przywozowej tych importerów, którzyby nie wykonywali przyjętych przez Zrzeszenie zobowiązań odnośnie utrzymania umówionych cen kawy i herbaty.

Władze administracyjne wydały zarządzenia podległym sobie urzędom w tej sprawie i pilnują, by wyżej podane ceny były przez wszystkich kupców tak w miastach, jak i po wsiach bezwzględnie dotrzymywane.

Ludność z zadowoleniem i oddechem wita te celowe i pożyteczne zarządzenia Władz państwowych.

Z Polski i ze świata.

Posel słowacki stronnictwa ludowego, Karol Florek, rodak orawski z Kruszetnicy wniósł interpelację w sejmie czeskim w sprawie ogołacania Słowacji z pamiątek historycznych, artystycznych, etnograficznych, archeologicznych itd.

Bezpłatnie dzieci będą mogły jeździć kolejami w drugiej połowie lipca przez okres 14 dni Minister-

opiekę i pomoc inteligencji, przystępują natychmiast do współpracy z Towarzystwem.

Już w styczniu 1927 r. przybywa do Warszawy pierwsza delegacja górali Stanisław Kuruc i Kazimierz Król w pięknych strojach góralskich, które otwierają im drzwi do najwyższych urzędów i władz. Prowadzą ich wszędzie, jako członek Zarządu T-wa.

W Min. Robót Publ. deputacja doznaje b. serdecznego przyjęcia u Dyr. Dep. p. Nestorowicza. Na złożony memoriał otrzymuje Bukowina w r. 1927 r. pierwszą subwencję na budowę drogi 5000 zł., a w następnym roku 20.000 zł.

Dyrektor Nesterowicz osobiście bada na miejscu stan drogi Poronin—Bukowina. W Gen. Dyr. Poczł delegacja wówczas nic nie wskórała i dopiero w r. 1929 uzyskano agencję pocztową, a w r. 1930 telefon, dzięki poparciu wielkiego miłośnika i członka T. P. B. T. Dyr. Dep. Min. Poczł i Tel. śp. Mieczysława Kaczonowskiego. W staraniach o telefon spotkano się także z gorącym poparciem b. starosty nowotar-

stwo komunikacji pozwoliło, by każdy pasażer jadący za pełnym biletem w tym czasie mógł zabrać ze sobą czworo dzieci bezpłatnie.

Uczestników Święta Gór w Wiśle czeka poza zwykłymi atrakcjami szereg wycieczek, jak zwiedzanie Cieszyńska, potężnych zapór wodnych w Porąbce, Wapiennicy i innych.

Burze szaleją w Polsce. Sobotnia burza, która przeszła przez Kraków i kilka powiatów woj. kieleckiego, a połączona z oberwaniem się chmury, pociągnęła za sobą w tychże powiatach katastrofalną powódź, doszczętne zniszczenie pól, ruinę kilku dziesięciu domów i budynków gospodarczych oraz śmierć kilkunastu ludzi.

Lisków, pierwsza polska wzorowa wieś koło Kalisza organizuje w czerwcu r. b. wystawę pod nazwą „Praca i kultura wsi”. Wystawa, która obejmie całość gospodarczego i społecznego dorobku z okresu 35 lat, dzielić się będzie na sekcje: rolniczo-społeczną, spółdzielczą, samorządową, przemysłową i chałupnictwa wiejskiego, budownictwa ogniotrwałego i pożarną, opieki społecznej, walki z alkoholizmem, oraz społecznej obrony państwa. Będzie można zwiedzić dom ludowy, szkołę pracy społecznej, parową mleczarnię spółdzielczą oraz spółdzielczą piekarnię, szkołę zawodową żeńską i wzorowo prowadzoną szkołę powszechną, wreszcie dom spółdzielczy-siedzibę stowarzyszenia rolniczo-handlowego, Kasy Stefczyka i spółdzielni handlowej, ośrodek zdrowia, stację opieki nad matką i dzieckiem, sierociniec, który nadto prowadzi szkołę rzemieślniczo-handlową, szkolne warsztaty szewskie i krawieckie, szpital dla dzieci i młodzieży i kąpiele ludowe, wreszcie nowy hotel dla przyjezdnych, zwiedzających Lisków. Wszystkie te zakłady

skiego i członka T. P. B. T. p. Stanisława Skaleckiego. Kiedy sprawa poczty, telefonu została w r. 1930 definitywnie załatwiona, to sprawa budowy drogi Poronin—Bukowina wlekała się przez dziesięć lat, pomimo wnoszonych memoriałów, starań T-wa, wydanej pomocy górali przez oddanie pod drogę gruntów i odrobienia w ciągu tych kilku lat szarwarków, wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Wreszcie w r. 1935, na interwencję Prezydium Zarządu T. P. B. T. zaopiekowało się drogą Poronin—Bukowina Województwo Krakowskie, a Minist. Komunikacji udzieliło zapomogę 20 000 zł. na budowę tejże.

Dzięki temu, oraz b. życzliwemu stanowisku dla Bukowiny obecnego starosty p. M. Głuta, dziesięcioletnie starania T. P. B. T. o przyzwoity dojazd do Bukowiny, zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem. W lecie 1936 r. droga została ukończona.

(C. d. n.)

i instytucje łączą się z czynnikiem twórcy ks. prałata Blizińskiego.

Marszałek Rydz-Śmigły otrzymał od Uniwersytetu S. B. w Wilnie tytuł doktora honoris causa.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik, na podstawie którego ulegną umorzeniu pewne zaległości egzekucyjne. Koszta egzekucyjne od drobnych kwot zostaną obniżone, podwyższone natomiast od kwot większych.

Policja wysłедиła w lesie na Gubałówce szajkę bandytów, składającą się przeważnie z cyganów, na czele której stał cygan A. Pawolczyk. Banda ta od dłuższego czasu grasowała na Podhalu. W starciu z bandytami użyto broni. Została ranna jedna osoba — cyganka w nogę. Skonfiskowano 3 karabiny i 4 pistolety.

to jedyne **RABKA** i najlepsze — zdrojowisko w Polsce dla dzieci i młodzieży, — **KĄPIELE RABCZAŃSKIE**

jodo-bromo-solankowe, borowina, wszelkie rodzaje kąpiei leczniczych, inhalacje, hydroterapia — działają zbawienne w leczeniu chorób przemiany materii, w schorzeniach górnych dróg oddechowych, niedomogach mięśnia sercowego u dorosłych, w leczeniu krzywicy, żołtów itp. W obecnym sezonie wiosennym wszystko w Rabce jest tańsze — kąpiele, zabiegi, utrzymanie. Frekwencja przekroczyła 20 tysięcy osób.

Kronika.

P. Dr Kazimierz Kadan, właściciel Zakładu Zdrojowego w Rabce, wiceprezes Zw. Uzdrowisk Polskich został powołany przez P. Ministra Komunikacji do Państw. Rady Komunikacyjnej na okres kadencji 1937/40 r.

Bezprocentowa Kasa została założona w dniu 21 bm. w N. Targu. Pożyczki będą udzielane biednym rzemieślnikom, kupcom i drobnym rolnikom w wysokości nie przekraczającej kwoty 100 zł na okres czasu najwyżej jednego roku, bez żadnego oprocentowania. Na wypożyczenie pieniędzy postanowiono zaciągnąć z Kasy Centralnej w Warszawie kwotę 10.000 zł. Do Zarządu zostali wybrani pp. Radca Fr. Krawczyński, Ks. dr Fr. Karabuta, Fr. Dworski, J. Chodorowicz i Bol. Imiela, do Komisji Rewiz. pp. M. Sokalski, M. Kaucki i Br. Michalik. Wpisowe do Kasy wynosi 1 zł, wkładka roczna 4 zł płatna w czterech ratach.

Zakończenie afery powodziowej w Nowym Targu przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie. Znana sprawa nadużyć w Obywatelskim Komitecie Powodziowym w Nowym Targu znalazła onegdaj zakończenie przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie, który zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu jedynie co do oskarżonego Wojciecha Bańkosza i tegoż w całości od oskarżenia uniewinnił, natomiast co do

wszystkich innych oskarżonych wyrok Sądu pierwszego w klerunku winy zatwierdził i wymierzył karę, zmniejszoną przez amnestię osk. Baryckiemu i Sience po jednym roku więzienia, zaś Wróblewskiemu i Kotarbie po pół roku więzienia, tym dwóm darowując karę w całości na podstawie amnestii. Trybunałowi przewodniczył wiceprezes dr Gniewosz, oskarżał prokurator apelacyjny dr Güntner, Osk. Bańkosza bronił adw. dr Bahr z Nowego Targu, dalszych oskarżonych adwokaci dr Döllinger i dr Pajda z Krakowa.

Dyrekcja Państwowego Gimnazjum w Nowym Targu przypomina, że podania o przyjęcie uczniów do egzaminu wstępnego do kl. pierwszej i wyższych klas, należy wносить między pierwszym a 12 czerwca br. egzamina piśmienne odbędą się w nieodwołalnym terminie dn. 17 czerwca o g. 8 rano, zaś ustne w dniu 19 i ewentualnie (jeżeli w tym dniu nie zostaną ukończone) w dniu 21 i 22 czerwca. Zakończenie nauki odbędzie się w dniu 16 czerwca i w tymże dniu odbędą się wpisy na rok następny uczniów tutejszego zakładu do klasy 2 i wyższych. Zgłoszenia kandydatów do liceum humanistycznego i przyrodniczego odbędą się w dniach 17—22 czerwca. Egzamin piśmienny z j. polskiego odbędzie się we wszystkich państwowych liceach w dniu 24 czerwca o g. 9 rano, ustne egzamina zostaną zakończone do dnia 30 czerwca, jak również i ostateczne przyjęcie.

Rozporządzeniem Pana Wojewody Krak. z dnia 23 marca 1937 w sprawie wykonania ustawy o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne w powiecie nowotarskim zgodnie z art. 8 ustawy z dn. 26 marca 1935 Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 204 została wreszcie uregulowana ostatecznie pod względem prawnym sprawa szarwarkowa, zatem poczynawszy od 15 maja 1937 wszystkie szarwarki traktowane będą jako inne świadczenia publiczne i w razie ociążania się z wykonaniem tychże, równowartość świadczeń w gotówce ściągana będzie w drodze egzekucji. Z uznaniem należy podnieść zrozumienie dla tych spraw gmin Poronin, Chochółów, Krościenko, Łapsze N. i Odrowąż, które prace w silnym tempie rozpoczęły.

Wycieczkę młodzieży szkół powszechnych powiatu nowotarskiego do Krakowa i Wieliczki przesunięto ze względu na trudności noclegowe o jeden dzień naprzód tj. popularny pociąg wyruszy z Zakopanego w dniu 2, czerwca o godz. 6. Młodzież zwiedzi zabytki Krakowa, kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu, Wawel oraz kopalnie soli w Wieliczce. Kierownictwo wycieczki stanowią pp. Kosowicz Erazm, A. Twardowska, Wł. Staszłowa i J. Dworski. Wycieczka w ilości ponad 450 osób podzielona jest na cztery grupy, którymi będzie opiekować się jadące z dziećmi nauczycielstwo.

Targ na jagnięta odbył się staraniem Zw. Hodowców Owiec w jarmark 13 bm. w Nowym Targu. Sprzedano 150 sztuk białych owieczek za ogólną kwotę 2,500 zł.

Chór Ludowy z Nowego Targu w ilości 31 osób z dyrygentem p. Apostołem W. odbył wycieczkę na „Święto wiosny“ do Lwowa, gdzie występował na Wieczornicy góralskiej, z bogatym programem pieśni góralskich, tańców i muzyką góralską z B. Dunajca.

P. Wojewoda Krakowski Pułk. M. Gnoiński w dniach 1 i 2 czerwca br. dokona inspekcji wszystkich wiosek na Spiszu, nawet Łapszanki i Dursztyna, gdzie P. Wojewoda ze względu na trudny dojazd ma zamiar odbyć podróż piechotą.

„**Mieszczanństwo nowotarskie przed 300 laty**“ pod tym tytułem wygłosił odczyt w sali ratusza w Nowym Targu w dniu 22 bm. p. dr Ludwik Wyrostek jako dalszy ciąg serii wykładów o historii miasta Nowego Targu.

Dźwiękowe „Kino Tatry“ w Nowym Targu wyświetla dnia 30 i 31/V br. film pt. „Dom Nr. 56“. 6 i 7 czerwca „Pieśń Jej Matki“ z Martą Eggerth Kiepurową w głównej roli.

Biskup tarnowski Ks. Dr Fr. Lisowski przeprowadził wizytację parafii Ochotnicy i udzielił parafianom św. sakramentu bierzmowania.

Pożary: 22 maja br. w Jabłonce powstał pożar od pioruna w zabudowaniach Caji Jana. Miejscowa Straż Pożarna przy pomocy motopompy potrafiła z miejsca ogień ugasić.

W Chyżnem 22/V również od pioruna powstał pożar i zniszczył dwa domy, wartości 3.300 zł. Akcją ratowniczą kierował nacz. rej. Wierczek Eug.

W Lipnicy Małej w dniu 22/V pożar powstały od pioruna pochłonął zabudowania gospodarskie wartości 700 zł. Akcją kierował nacz. Straży Janowiak Andrzej.

Zjazd Akcji Kat. Arch. Krak odbędzie się w Krakowie dnia 13 czerwca pod hasłem „Jestem katolikiem“, mający zaświadczyć, że szerokie rzesze wiernych Arch. Krak. wiernie stoją przy kościele katolickim. Zjazd będzie połączony z hołdem dla Ks. Metropolity Adama Sapiehy z okazji 25-lecia biskupstwa. Z Podhala na Zjazd do Krakowa wyjeżdża specjalny pociąg w dniu 12 czerwca.

Ze Szczawnicy. Walne Zebranie Z.P.O.K. w Szczawnicy po złożeniu sprawozdania ustępującego Zarządu i udzieleniu absolutorium, wybrało nowy Zarząd z p. Pawłowską Ludwiką jako przewodniczącą.

Na Walnym Zebraniu Związku Właścicieli Will i Pensjonatów wybrano ponownie p. Kołaczkowską Marię jako prezesa.

Roboty publiczne w Zakopanem są od kilku tygodni w pełnym toku, zmniejszając tym samym stan bezrobocia na tutejszym terenie. W toku są prace około zakładania kanalizacji w ulicy Krupówki, dalej brukowanie górnego odcinka ulicy Chałubińskiego — od pomnika do skrzyżowania na Bystre i poszerzanie jezdni w ulicy Zamoyskiego, która ma otrzymać trwałą nawierzchnię asfaltową i nowe chodniki. Prócz tych głów-

nych robót, przeprowadza się cały szereg drobniejszych, jak szutrowanie jezdni, poprawę chodników itp.

Na fundusz prasowy p. inż. Marceli Koszyca złożył 1 zł.

Podhalanie w Chicago zorganizowani w Związku Podhalan zawiązali Komitet budowy pomnika ku czci bohaterów powstania chochołowskiego. Fundusz na ten cel gromadzą drogą imprez i dobrowolnych składek.

Powstanie Chochołowskie Wiesnę na Podhalu odegrał zespół teatr. przy Zw. Strzeleckim w Jurgowie. Przedstawienie przygotował p. Silan Jan.

Koło Zw. Rezerwistów z Chochołowa odegrało dnia 24 i 25/IV w Warszawie dramat pt. „Powstanie Chochołowskie“, który cieszył się bardzo wielką frekwencją widzów.

Walne Zebranie Zw Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych okręgu krak. odbyło się 24 maja br. w Krakowie. Ze sprawozdania Zarządu wynika, że Zw. Okręgowy zrzesza ogółem 1175 spółdzielni skupiając 24 miliony zł funduszy własnych. Spółdzielnie mleczarskie Okr. Krak. w r. 1936 zebrały od rolników i przerobiły 101 milionów litrów mleka i wypłaciły za nie dostawcom blisko 9 mil. zł. W wyborach uzupełniających z naszego powiatu wszedł do Rady Okr. Związku: p. Wojciech Kamiński, prezes Zarządu Spółdz. Mlecz. w Szaflarach, zaś delegatem na Walny Zjazd do Warszawy został wybrany p. Wojciech Krzeptowski z Zakopanego.

Wiosnę na Podhalu dopiero ukończono, tu i ówdzie sadzą jeszcze ziemniaki. Często gęsto przelatuje ciepły deszyk majowy i wszystko wokół zieleni się. Gospodarze w brew przysłowiu: „maj jeszcze krowie daj; cęrwiec—krowę za ogon do pola wywlec“ już wypędzają bydło w pole, bo brak paszy i zachodziła obawa, by rzeczywiście w czerwcu nie trzeba było dodawać bydłu sił podtrzymywaniem za ogon.

Zagadkową śmiercią zginął Jan Ujwary, dorożkarz w Nowym Targu, 40 letni, który wracając z sadzenia ziemniaków miał się utopić w Dunajcu koło mostu kolejowego. Sekcja wykazała, że Ujwary przed utopieniem już nie żył. Dalsze dochodzenia wykazały właściwą przyczynę śmierci.

„**Dni Krakowa**“ rozpoczęły się dnia 27 maja i trwać będą do 30 czerwca. Wszyscy uczestnicy „Dni Krakowa“ korzystają z 50 procentowych zniżek kolejowych, a to w ten sposób, że płaćć będą pełny bilet z miejsca wyjazdu do Krakowa, a drogę powrotną odbywać będą bezpłatnie. Karty uczestnictwa wydają biura podróży oraz Kasy kolejowe. Kartę trzeba już mieć w chwili kupna biletu.

Zakopane na wiosnę, to wymarzone miejsce **Zakopane** dla osób spragnionych wypoczynku **Zakopane** powietrza górskiego i słońca **Zakopane**

Bezpieczeństwo w czasie publ. imprez rozrywkowych. Starostwo nowotarskie wystosowało pismo do Zarządu Oddz. Pow. Zw. Straży Poż., by OSP. w powiecie delegowały swych członków na wszystkie publ. imprez jak przedstawienia teatralne, zabawy, festyny itd. celem utrzymania służby przeciwpożarowej zapobiegając nieszczęściu w zarodku. Jest to celowe i bardzo potrzebne zarządzenie, gdyż po wsiach często istnieje możliwość powstania pożaru, zwłaszcza na scenach amatorskich.

Gościniec między Krościenkiem i Szczawnicą Pow. Zarząd Drogowy obsadził na całej długości drzewami upiększając w ten sposób najważniejszy odcinek drogi, prowadzącej w głąb uroczych Pienin i dzikiego przełomu Dunajca.

Wycieczkę do Liskowa organizuje O. T. R. w N. Targu, która wyruszy 26/VI br. o godz. 12:55, zabawi dwa dni w Liskowie, 1 dzień w Częstochowie. Koszta z noclegami i biletem wyniosą 23 zł. od osoby bez wyżywienia. Zgłoszenia na wycieczkę przyjmuje O. T. R. do dnia 3 czerwca.

Taryfa cen za przewóz osób łodziami po Dunajcu.
 Za przewóz 6 os. ze Sromowiec N. do Szczawnicy 15 zł
 „ „ „ „ „ „ „ „ Krościenka 18 zł
 „ „ „ z Czorsztyna do Szczawnicy 22 zł
 „ „ „ „ „ „ „ „ Krościenka 25 zł

Wycieczki szkolne powyżej 30 osób zgłoszone na 24 godz. przed zjazdem otrzymują zniżkę 20%. Wycieczki szkolne powyżej 20 osób w czasie od 1/V do 20/VI i od 1/IX do końca sezonu otrzymują zniżkę 25%.

Święto Sportu w Jurgowie odbyło się 2/V. br. zorganizowane przez tamt. Oddział Zw. Strzeleckiego pod protektoratem wójta p. Dudka Franciszka. W zawodach wzięli udział członkowie miejscowego Oddziału Z. S. i Straży Pożarnej, oraz Oddziału Z. S. Brzegi. Konkurencje były następujące: strzelanie, skoki w dal, wzwyż, bieg 100 m, rzut granatem, mecz siatkówki Z. S. Jurgów — O. S. P. Jurgów. Ogólna ilość zawodników: 34. Powyższą imprezę zaszczylicili obecnością: kpt. Lewandowski J., Pow. Kmdt. Z. S. por. Szafranski I Pow. Ref. W, F. Z, S. Kostur J. Na szczególną uwagę przy organizowaniu powyższego święta zasługuje praca funkcjonariuszy Straży Granicznej z kier. plac. Handzlikiem Fr. na czele. J. K.

Poradnia budowlana przy OTR. w Nowym Targu udziela porad ustnych i pisemnych w sprawach wyboru placu pod budowę domu, stajni, czy stodoły; dostarcza wzorowych planów izb mieszkalnych, stajni, chlewów i bacówek; sporządza na zamówienie plany projektów domów letniskowych, kiosków, bufetów itd. informuje w sprawach budowy większych domów, pensjonatów, szkół, kościołów itd. Poradnia członkom OTR. porad ustnych udziela bezpłatnie.

P. Karol Dziąba, b. sędzia, adwokat w Czarnym Dunajcu, uchwałą Rady Gromadzkiej z dnia 18/IV br. otrzymał honorowe obywatelstwo w gromadzie Za-

łuczne. Ludność wdzięczna jest p. Dziąbie za udzielanie wskazówek i pomoc przy budowie wspaniałej kaplicy fundowanej przez Ks. Prałata Vitusa Mańnickiego. Akt nadania honorowego obywatelstwa odbyło się w dniu 3 Maja br. w czasie którego p. Babicz Jan wygłosił piękne przemówienie do p. Mecenasa.

Auto wpadło do rzeki w Białym Dunajcu. Samochód, wiozący uczestników Święta ludowego w Nowym Targu, zdążający do Zakopanego, wpadło do rzeki B. Dunajca i uległ zniszczeniu. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności została poturbowana tylko jedna osoba. Zaalarmowany o wypadku p. Starosta Głut podążył z lekarzem pow. dr Hisztinem, celem udzielenia pomocy.

Ochronę ptaków śpiewających zrozumiała dobrze gmina Czorsztyn, gdzie za inicjatywą p. wójta Drohojowskiego ludność przy pomocy dzieci szkolnych wystawiła im 369 budek na drzewach. Na wyróżnienie zasługują gromady Kluszkowce, 84 budek i Maniowy, gdzie za sprawą kier. szkoły p. Kastyaka i soltysa J. Grywałskiego wystawiono 95 budek.

Trzy żydowskie organizacje w Zakopanem t. j. Chewra Kadisza, Bikura Cholim i Kasę Bezprocentową Gemilatha Chasudima Starostwo Nowotarskie zawiesiło w działalności z powodu, wewnętrznych zatargów, oraz bezczynności Zarządów i niezwoływania walnych zebrań od 4 lat. Dla tych organizacji zostali ustaleniu kuratorzy. Jest to przestroga dla innych stowarzyszeń i związków, w których panują zatargi i nieporozumienia, względnie zarządy nie wykonują swych funkcji, by należycie spełniały przyjęte na siebie obowiązki.

Burze często przechodzą tej wiosny w powiecie nowotarskim i miejscami grad zniszczył częściowo plony. Gradobiciem zostały dotknięte wsie Gronków, Knurów, Dębno, Krempachy, Nowa Biała i częściowo Harkłowa.

Odpowiedzi Redakcji.

WP. GALICA FR. BIAŁY DUNAJEC: O stacji kolejowej zamieścimy; w sprawie budowy nowego kościoła otrzymaliśmy inną korespondencję miarodajną. Cześć!

WP. LUDWIK STYRCZULA, Okręt „Mazur” Gdynia 3, Artykuł w stosownym czasie zamieścimy. Pozdrawiamy Pana!

Za ten dział Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Potrzebni chłopcy muzycalni do orkiestry wojskowej.

Warunki: 7 oddziałów szkoły powszechnej, nie przekroczony 17 rok. Oferty do Administracji „Gazety Podhala” w Nowym Targu pod „muzycalni”.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu nowotarskiego w Nowym Targu

Bilans zamknięcia za rok 1936.

Stan czynny		Stan bierny	
1. Kasa i sumy do dyspozycji	165,465.90	1. Kapitał zakładowy	5,000.00
2. Kupony	4,150.04	2. Fundusz zasobowy	283,655.25
3. Waluty obce	11,539.21	3. Fundusze specjalne	4,304.70
4. Papiery wartościowe	138,941.45	4. Fundusz wyrównawczy	34,762.18
5. Banki i KKO. Nostro	1,343.00	5. Fundusz amortyzacji nieruchomości	7,620.03
6. Weksle zdyskontowane	82,162.79	6. Wkłady inst. państw. i samorząd.	112,038.09
7. Pożyczki wekslowe	541,959.60	7. Wkłady oszczęd. osób fizycz. i pr. pryw.	1827,229.62
8. Weksle protestowane	156,765.51	8. Rachunki bieżące	136,861.00
9. Rach. bieżące otwart. kredytu	197,565.00	9. Redyskonto weksli	51,721.00
10. Pożyczki na skrypty dłużne	222,199.36	10. Dyskonto akceptów Bku Akceptac.	175,409.00
11. Pożyczki hipoteczne	200,262.62	11. Kredyty udzielone Kasie	32,615.58
12. Układy konwers. zatwierdz. przez Bk Akcept.	554,627.59	12. Różne	35,809.99
13. Odsetki zaległe	10,809.53	13. Sumy przechodnie	29,744.58
14. Nieruchomości	376,514.24	14. Nadwyżka za rok sprawozdawczy	4,691.50
15. Ruchomości	19,017.96		
16. Różne	54,543.50		
17. Sumy przechodnie	3,595.22		
	2741 462.52		2741,462.52
18. Depozyty	254,478.50	15. Różni za depozyty	254,478.50
19. Inkaso	74,574.45	16. Różni za inkaso	74,574.45
20. Akcepty Bku Akceptacyjnego	175,409.00	17. Bank akceptacyjny	175,409.00
21. Pokrycie Funduszu emerytalnego	90,812.47	18. Fundusz emerytalny	90,812.47
zł	3336,736.94	zł	3336,736.94

Rachunek strat i zysków za rok 1936.

Straty		Zyski	
1. Odsetki wypłacone i dopisane	108,409.70	1. Odsetki pobrane i dopisane	185,085.76
2. Koszty administracyjne:		2. Prowizje pobrane	4,466.73
wydatki osobowe	55,438.70	3. Różnice kursowe w walutach obcych	621.44
świadczenia socjalne	8,198.64	4. Różnice kursowe na papierach wartości.	50.50
wydatki rzeczowe	13,513.25	5. Dochód z nieruchomości	5,895.00
	77,150.59	6. Odzyskane straty	16.00
3. Podatki i opłaty skarbowe	543.18	7. Opłaty na koszty administracyjne	14,799.65
4. Administracja nieruchomości	2,784.20	8. Różne dochody	10,809.53
5. Amortyzacje	4,736.25	9. Odpis z fund. wyrówn. na pokr. strat kurs.	33,487.70
6. Odpisy na dłużnikach	7,501.59		
7. Różnice kursowe na papierach wartości.	33,487.70		
8. Różne	15,927.60		
9. Nadwyżka za rok sprawozdawczy	4,691.50		
zł	255,232.31	zł	255,232.31

Adres Redakcji i Administracji: Nowy Targ, budynek Wydziału Powiatowego, drzwi Nr. 2.

Przedpłata w Polsce: roczna 4 zł, półroczna 2 zł, kwartalna 1 zł.
w Ameryce rocznie 1.50 dol. — zagranicą rocznie równowartość
— — 1.50 dol. am. — Rękopisów Redakcja nie zwraca. — —

Ceny ogłoszeń: cała strona 80 zł, 1/2 str. 40 zł, 1/4 str. 20 zł, 1/8 str. 10 zł, 1/16 str. 5 zł. Zająden wiersz 95 gr wyraz tłustym drukiem podwójnie
Przy kilkunastowym ogłoszeniu bez zmiany tekstu do 50% opustu.

Wydawca: Michał Bałara.

Pismo redaguje Komitet.

Redaktor odpow.: Aleksander Bogdanowicz.

Drukarnia Podhalańska W. Ostrowskiego, Nowy Targ, Szkolna 8. Telefon 99.